

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci žalobcu **JUDr. R. V.**, bytom P., S. X., *zastúpeného JUDr. L. K., advokátom so sídlom v P., J. X.*, proti žalovanému **Krajskému stavebnému úradu v Prešove**, Námestie mieru č. 3, *zastúpenému advokátskou kanceláriou P. & P., s.r.o.. so sídlom K. X., K., za účasti Mesta Prešov, Hlavná č. 73, zastúpeného Advokátskou kanceláriou P. a P., spol. s.r.o., M. X., P.*, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: 2009-803/2798-2/SP-DA zo dňa 18.08.2009 v spojení s rozhodnutím Obce Kendice číslo: B/6365/2009-Ko/29 zo dňa 22.05.2009, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/55/2009-71 zo dňa 16. apríla 2010, takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k.3S/55/2009-71 zo dňa 16. apríla 2010 **p o t v r d z u j e.**

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 127,44 Eur na účet advokáta JUDr. L. K. vedenom v S. a.s., expositúra P., č.ú. X., VS: X.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 18. augusta 2009, číslo: 2009-803/2798-2/SP-DA v spojení s rozhodnutím Obce Kendice

zo dňa 22. mája 2009, číslo: B/6365/2009-Ko/29 podľa § 250j ods. 2 písm. d/, e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, vypočítaní účastníkov konania a oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, lebo rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Napadnuté rozhodnutie žalovaného aj rozhodnutie správneho orgánu preto podľa § 250j ods. 2 písm. d/, e/ O.s.p. zrušil a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie.

Predmetom preskúmania bolo rozhodnutie správneho orgánu podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len Stavebný zákon), ktorým podľa § 114 ods. 1 a § 108 ods. 1 Stavebného zákona vo verejnom záujme vyvlastnil v prospech Mesta Prešov pozemky v kat. úz. S. (v prvostupňovom rozhodnutí správneho orgánu presne špecifikované) pre účely výstavby verejnoprospešnej inžinierskej líniovej stavby „C.“

Po citácii relevantných právnych predpisov krajský súd konštatoval, že správne orgány nepostupovali dôsledne podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, v dôsledku čoho sa dopustili viacerých procesných pochybení, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Považoval za nesporné, že činnosť Stavebného úradu pre Obec Kendice zabezpečoval zamestnanec stavebného úradu Mesta Prešov (Mgr. J. K.), t.j. organizačného útvaru Mesta Prešov ako záujemcu o vyvlastnenie, ktorý vykonal všetky úkony a zabezpečoval podklady potrebné pre vydanie prvostupňového rozhodnutia na základe „Zmluvy o spoločnom obecnom úrade.“ Vzniká preto dôvodná pochybnosť o jeho nezaujatosti, ktorá sa v konkrétnom prípade vzťahuje na ktoréhokoľvek zamestnanca stavebného úradu Mesta Prešov, ktorý by vykonával na základe Zmluvy o spoločnom obecnom úrade úkony pre stavebný úrad Obce Kendice. Žalovaný preto pochybil, ak na tieto skutočnosti neprihliadal pri rozhodovaní podľa § 112 ods. 2 posledná veta Stavebného zákona a neustanovil na konanie taký stavebný úrad v svojej pôsobnosti, ktorý nevzbudzoval pochybnosti o svojej nezaujatosti.

Ďalšou vadou konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia, je neskúmanie splnenia podmienok upravených v § 24 ods. 2 Správneho poriadku. Ani v jednom prípade, kedy sa zásielka doručovaná účastníkovi konania do vlastných rúk vrátila s oznámením doručovateľa, že si adresát zásielku nevyzdvihol v odbernej lehote, správny orgán neskúmal splnenie podmienky pre fikciu doručenia, t.j. či sa adresát v mieste doručenia zdržiaval.

Okrem toho ani prvostupňový správny orgán ani žalovaný sa v potrebnom rozsahu nevysporiadali s námietkou žalobcu, že správne orgány neskúmali, či cieľ vyvlastnenia nemožno dosiahnuť inak, či preukázanim, že ide o vyvlastnenie vo verejnom záujme. Konali preto v rozpore s ustanovením § 47 ods. 1, 3 Správneho poriadku.

O trovách konania súd rozhodol podľa 250k ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu v celkovej výške 476,41 Eur.

Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný včas odvolanie z dôvodu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Predovšetkým namietal, že žaloba nebola podaná včas. Rozhodnutie žalovaného bolo žalobcovi doručované 24.08.2009 a keďže nebol v mieste doručovania zastihnutý, zásielka bola dňa 25.08.2009 uložená na pošte, kde si ju žalobca osobne prevzal dňa 02.09.2009. Napadnuté rozhodnutie však treba považovať za doručené dňom 28.08.2009 (t.j. v posledný deň trojdňovej úložnej lehoty), preto konanie o žalobe podanej 30.10.2009 mal súd ex officio zastaviť. Súd túto jeho námietku zamietol, pretože žalobca predložil pred pojednávaním dňa 16.4.2010, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, písomné potvrdenie cestovnej kancelárie o tom, že sa v čase doručovania rozhodnutia zdržiaval v Bulharskej republike. Žalovaný už nemal možnosť sa k tomuto dôkazu vyjadriť, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Namietané nesprávne právne posúdenie veci vidí žalovaný v tom, že prvostupňový súd judikoval zaujatosť všetkých zamestnancov stavebného úradu z dôvodu ich pracovného pomeru k navrhovateľovi. Má za to, že samotná skutočnosť, že osoby vykonávajúce činnosti

pre stavebný úrad Obce Kendice sú aj zamestnancami Mesta Prešov, ktorý bol navrhovateľom vyvlastňovacieho konania, sami o sebe nezakladajú ich vylúčenie z konania. Rozhodnutie o vyvlastnení vydal starosta Obce Kendice, ktorý nie je v žiadnom právnom vzťahu k Mestu Prešov. Žalovaný postupoval v súlade so zákonom, keď na konanie ustanovil iný stavebný úrad v jeho pôsobnosti; na určenie príslušného stavebného úradu sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, takéto opatrenie nemožno preskúmavať súdom a súd preskúmava iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Navyše ustanovenie § 9 a nasl. Správneho poriadku neumožňuje vylúčenie všetkých zamestnancov správneho orgánu.

Ďalej namietal, že pokiaľ prvostupňový súd zrušil napadnuté rozhodnutie z dôvodov týkajúcich sa iných osôb než žalobcu a navyše i z dôvodu v žalobe neuplatneného, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, pretože žalovaný nemal možnosť sa k tejto skutočnosti vyjadriť. Tým, že súd sám iniciatívne vyhládal dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia, navyše porušil i zásadu rovnosti účastníkov občianskeho súdneho konania.

Ku konštatovanej nezrozumiteľnosti rozhodnutia žalovaného uviedol, že tento záver je v rozpore so skutkovým stavom, pretože žalovaný sa s obidvomi námietkami žalobcu dôkladne zaoberal. Navyše sa opäť jedná o dôvod, ktorý nebol uplatnený v žalobe.

Z uvedených dôvodov žalovaný žiada, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a konanie zastavil alebo aby ho zmenil tak, že žalobu zamietne a účastníkom neprizná náhradu trov konania.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný a spravodlivý a bez výhrad sa stotožňuje s jeho výrokmi aj odôvodnením. K tvrdenému odňatiu možnosti konať pred súdom uviedol, že na pojednávaní dňa 09.04.2010 súd uložil právnomu zástupcovi žalobcu najneskôr do termínu najbližšieho nariadeného pojednávania predložiť vyjadrenie, či sa v dňoch 24.8. až 25.8. 2009 vrátane zdržiaval v mieste bydliska, a ak nie, predložiť o tejto skutočnosti dôkazy. Túto povinnosť splnil dňa 15.04.2010, teda deň pred pojednávaním, takže žalovaný mal možnosť sa s predloženými dôkazmi oboznámiť priamo zo súdneho spisu. Napokon žalovaný ani v odvolaní nenavrhol žiadne dôkazy, ktorými mienil dokazovať prítomnosť žalobcu v mieste bydliska počas uvedenej doby.

K ďalším dôvodom odvolania uviedol, že žalovaný neuvádza v zásade nič nové, len znova opakuje svoje úvahy. So všetkými jeho námietkami sa však krajský súd v náležitom rozsahu vyporiadal vo svojom rozsudku. Stotožňuje sa so záverom súdu, že žalovaný sa nedostatočne vysporiadal s námietkou žalobcu, že cieľ vyvlastnenia bolo možné dosiahnuť aj inak, ani že náležite nebol preukázaný verejný záujem. Nie je pravda, že žalobca riadne a včas nenamietal obe tieto skutočnosti.

Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 127,44 Eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 prvá veta O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o vyhlásení rozhodnutia uverejnené najmenej päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk, rozsudok verejne vyhlásil (§156 ods. 1,3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V intenciách ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“ sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§247 ods. 1 O.s.p.).

Z obsahu súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného najvyšší súd zistil, že Obec Kendice ako prvostupňový správny orgán vydala dňa 22.05.2009 rozhodnutie číslo: B/6365/2009-Ko/29, ktorým podľa § 108 ods. 1 stavebného zákona vo verejnom záujme vyvlastnila špecifikované pozemky v kat. území S. v prospech Mesta Prešov pre účely výstavby verejnoprospešnej inžinierskej líniovej stavby „C“. Rozhodnutie vydal ako príslušný stavebný úrad na základe určenia Krajského stavebného úradu v Prešove č. 2009-271/534-2

zo dňa 02.02.2009, nakoľko Mesto Prešov je pre stavbu „C.“ súčasne navrhovateľom na vyvlastnenie aj orgánom príslušným na vyvlastňovacie konanie. Žalovaný ako príslušný odvolací orgán vo veci odvolania žalobcu ako aj ďalších účastníkov stavebného konania proti tomuto rozhodnutiu preskúmaným rozhodnutím zo dňa 18. 8. 2009 číslo: 2009-803/2798-2/SP-DA odvolanie zamietol a rozhodnutie Obce Kendice č. B/6365/2009-Ko/29 zo dňa 22.05.2009 potvrdil.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či krajský súd rozhodol správne, keď na základe podanej žaloby obe rozhodnutia zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie z dôvodu existencie pochybností o nezaujatosti zamestnancov správneho orgánu, pre vady v doručovaní správneho rozhodnutia a pre jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov.

Odvolací súd sa predovšetkým zaoberal námietkou odvolateľa, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože nemal možnosť vyjadriť sa k žalobcom predloženým dôkazom preukazujúcim jeho neprítomnosť v mieste doručovania rozhodnutia žalovaného v rozhodnom období, čo bolo relevantné z hľadiska posúdenia včasnosti podanej žaloby. Podľa obsahu spisu žalobca tieto doklady predložil na výzvu súdu v ním stanovenej lehote, pričom išlo o potvrdenie cestovnej kancelárie, resp. zmluvu o obstaraní zájazdu, podľa ktorej sa žalobca v čase od 18.08.2009 do 28.08.2009 zdržiaval na dovolenke v Bulharsku, preto záver súdu, že fikcia doručenia nemohla nastať a žaloba bola podaná v zákonnej lehote, je správny. Napokon žalovaný ani v odvolacom konaní nepredložil ani nenavrhol žiaden dôkaz, ktorým by chcel túto skutočnosť dôvodne spochybnit'. Tento odvolací dôvod preto odvolací súd nepovažoval za opodstatnený.

Pokiaľ ide o záver krajského súdu, vychádzajúci zo zistenia, že činnosť stavebného úradu pre Obec Kendice zabezpečoval zamestnanec stavebného úradu Mesta Prešov (Mgr. J. K.), t.j. organizačného útvaru Mesta Prešov ako záujemcu o vyvlastnenie, ktorý vykonal všetky úkony a zabezpečoval podklady potrebné pre vydanie prvostupňového rozhodnutia na základe „Zmluvy o spoločnom obecnom úrade“, že existuje dôvodná pochybnosť o jeho nezaujatosti, ktorá sa v tomto konkrétnom prípade vzťahuje na ktoréhokoľvek zamestnanca stavebného úradu Mesta Prešov, ktorý by vykonával na základe Zmluvy o spoločnom obecnom úrade úkony pre stavebný úrad Obce Kendice, s týmto záverom sa odvolací súd plne stotožnil. V tejto súvislosti nepovažuje za relevantnú námietku odvolateľa, že rozhodnutie

bolo vydané v mene starostu obce Kendice a rovnako ani námietku, že súdu neprináležalo posudzovať účelnosť a vhodnosť rozhodnutia o určení príslušného stavebného úradu, pretože dôvodná pochybnosť o nestrannosti správneho orgánu zakladá nezákonnosť jeho rozhodnutia. Ustanovenie § 112 ods. 2 druhá veta stavebného zákona obsahuje výslovnú úpravu, ktorou sa predchádza novej predpojatosti, pričom určenie stavebného úradu, ktorý má uskutočniť vyvlastňovacie konanie, ktorého činnosť zabezpečoval zamestnanec záujemcu o vyvlastnenie, účel a zmysel tohto zákonného ustanovenia obchádza. Tento záver podľa právneho názoru odvolacieho súdu nespochybňuje ani ustanovenie § 9 Správneho poriadku, ktorý rieši vylúčenie konkrétneho zamestnanca správneho orgánu, pretože, ako už konštatoval aj krajský súd, v tomto prípade mohol žalovaný určiť na konanie taký stavebný úrad vo svojej pôsobnosti, ktorý by pochybnosti o nezaujatosti nevzbudzoval.

Za dôvodnú nepovažoval odvolací súd ani námietku žalovaného, že neobstojí záver krajského súdu o nepreskúmateľnosti jeho rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, pokiaľ išlo o námietky žalobcu, že žalovaný dostatočne neodôvodnil, prečo cieľ vyvlastnenia nebolo možné dosiahnuť aj inak, ani že nebol náležite preukázaný verejný záujem. Rovnako neobstojí ani tvrdenie žalovaného, že išlo o dôvod, ktorý nebol uplatnený v žalobe, pretože námietka nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia žalovaného je obsahom bodu III žaloby. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom krajského súdu o nepreskúmateľnosti oboch rozhodnutí správnych orgánov pre nedostatok dôvodov k týmto námietkam. Obec Kendice vo svojom rozhodnutí k námietkam žalobcu o nesplnení zákonných podmienok vyvlastnenia uviedol len toľko, že ide o verejnoprospešnú stavbu podľa schválenej územnoplánovacej dokumentácie a na námietku, či účel vyvlastnenia nebolo možné dosiahnuť inak, vôbec nereagoval a v potrebnom rozsahu sa s týmito námietkami nevysporiadal ani žalovaný, z čoho krajský súd správne vyvodil rozpor s ustanovením § 47 ods. 1,3 správneho poriadku.

Iba námietku odvolateľa, že krajský súd preskúmaval zákonnosť jeho rozhodnutia nad rámec žaloby, keď sa zaoberal doručením rozhodnutia, čo nik nenamietal, ani sa táto otázka netýkala účastníkov tohto konania, považoval odvolací súd sa dôvodnú. Táto skutočnosť však nemá vplyv na záver, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je z ostatných dôvodov vecne správne.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel jednomyselne k záveru, že námietky žalobcu v odvolaní proti rozsudku krajského súdu nemohli ovplyvniť rozhodnutie prvostupňového súdu v danej veci, preto postupom podľa § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p.

v spojení § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 a § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu vo výške 127,44 € z titulu trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby vrátane paušálnej náhrady podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

POUČENIE : Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. júna 2011

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková